

Werkgroep roofvogels en uilen Resultaten 2020

Aanvankelijk leek er vanwege de Corona crisis dit jaar weinig terecht te komen van de controles van de nestkasten en de nesten in de boswachterij Staphorst. Uit zorg voor mogelijke besmetting met het Corona virus wilden wij maar liever niet de erven betreden en mensen ontmoeten. Maar toen er telefoontjes kwamen van mensen met de vraag of de uilen nog werden geringd dit jaar en men geen bezwaar had tegen ons bezoek, besloten we toch maar op pad te gaan. Met de nodige voorzichtigheid uiteraard en daarom zijn het aantal controles ook beperkter geweest dan andere jaren.

Buizerd

De boswachterij Staphorst is dit jaar niet volledig onderzocht. Op of nabij een drietal bekende nesten van deze soort werd 1 jong waargenomen.

Pas uitgevlogen jonge buizerd in de nabijheid van het nest (foto Arnold Lassche)

Havik

De Havik op mijn nestkastroute in het Carstenbos was dit jaar ook weer succesvol, zij het in een ander nest even verderop. Ik heb op 21 juni een takkeling gezien op de nestrand. Daarnaast werden bij de havikshorst bij het Zwarte Veentje twee rondvliegende jongen waargenomen. Bij de andere nesten in de boswachterij kon niet worden vastgesteld of er jongen zijn uitgevlogen of bleek dat het nest overduidelijk niet bezet was dit jaar.

Rode wouw

Een voor ons onderzoek gebied nieuwe soort! Vorig jaar zijn in een nest in de boswachterij Staphorst drie jongen succesvol grootgebracht. Deze jongen zijn toen geringd en 1 jong is voorzien van een zender. In diezelfde omgeving leek het dit jaar voor de tweede keer goed te gaan. Maar jammer genoeg werden deze twee jongen in een vrij laat stadium gepredeerd. Ik hoop in een volgende uitgave van de Scharrelaar over de broedsels van deze zeldzame soort met hulp van anderen iets meer te schrijven dan dit.

Torenvalk

Ook met de controle van de torenvalkenkasten werd laat in het seizoen gestart en

bovendien werd veelal maar één controle uitgevoerd. Daardoor is het aantal eieren per broedsel niet goed vastgesteld en konden niet alle jongen worden geringd. Zeker 15 uitgevlogen jongen zijn niet geringd omdat ze bij aankomst al in de buurt rondvlogen of op de rand van de kast zaten. In één kast in Nieuwleusen werd wel een erg grote hoeveelheid muizen en 1 Koolmees aangetroffen.

Torenvalkenkast met grote muizenvoorraad en 1 koolmees (foto Arnold Lassche)

En één van de vijf aanwezige jongen hebben wij maar met rust gelaten om dat er een muis nog half in zijn bek zat! Kennelijk kwamen wij op een voor hem/haar wel heel slecht moment. Het gemiddeld aantal uitgevlogen jongen per succesvol of gestart broedsel is waarschijnlijk niet helemaal correct. Uiteindelijk werden er 19 broedsels vastgesteld waarvan er 17 succesvol waren (minstens 1 uitgevlogen jong). Gemiddeld vlogen er 4,3 jongen uit deze succesvolle broedsels. Het gemiddelde aantal jongen per gestart legsel bedroeg 3,8. In totaal werden toch nog 46 jonge torenvalken geringd.

Bijzonder is nog wel om te vermelden dat twee nestkasten na 20 jaar weer bezet werden door een torenvalk. Conclusie: geduld en kasten gewoon laten hangen!

Jonge torenvalk met muis in de bek (foto Mark Meulman)

Bosuil

In twee kasten in de boswachterij Staphorst werd een broedsel van deze soort aangetroffen. Helaas mislukte het eerste broedsel in eierenfase. Het enig ei in dit broedsel werd bij controle kapot aangetroffen. Van het andere broedsel zijn de 2 jongen geringd. Ook een broedsel aan de Carstenlaan mislukte (2 verlaten eieren).

Ransuil

Van deze soort worden ieder jaar maar weinig broedsel bekend. Het is nagenoeg zeker dat jaarlijks een aantal ransuilen in ons gebied tot broeden komt. Dit jaar een melding gehad van 4 uitgevlogen jongen aan het Westeinde in Nieuwleusen en ook aan de Lommertsteeg is een succesvol broedsel geweest. Hier vlogen 3 jongen uit en werd 1 jong dood gevonden onder de nestboom.

Kerkuil

Over het aantal eieren per legsel valt bij één late controle moeilijk iets te zeggen. En ook hebben wij ongetwijfeld jongen gemist die ondertussen waren vergaan of opgevreten door de andere jongen. In totaal waren er 31 broedsels waarvan er 4 mislukten. Het aantal uitgevlogen jongen per succesvol legsel bedroeg 3,3. Per gestart legsel was dit 2,9. In totaal werden 82 jongen en 1 adulte kerkuil geringd. Van een kast aan de Rollecate in Nieuwleusen kreeg ik camerabeelden toegestuurd. Na jarenlange afwezigheid was er weer een kerkuil in deze kast aanwezig. Helaas kwam de uil hier niet tot broeden.

Camerabeelden van kerkuil die nestkast aan de Rollecate verkende.

Steenuil

Van de 113 steenuilenkasten in ons gebied waren er dit jaar 26 bezet. Van deze 26 broedsels waren er 19 succesvol. In de meeste gevallen zijn de jongen in een laat stadium geringd. Gemiddeld werden er 3 eieren gelegd (vastgesteld op basis van het aantal jongen en niet uitgekomen eieren). Doordat niet werd gecontroleerd in de eierenfase is ook dit getal waarschijnlijk niet helemaal correct. Gemiddeld vlogen er 2,9 jongen per succesvol broedsel uit. Per gestart legsel was dat 2,2. In totaal konden nog 55 jonge steenuilen en 1 adult vrouwtje worden geringd. Twee van de geringde steenuilen werden binnen korte tijd dood teruggevonden in de buurt van de kast.

Tabel 1 Samenvatting van de resultaten van Steenuil, Kerkuil, Bosuil en Torenavalk (2020)

	Aantal nestkasten in werkgebied (waarvan X aantal melkbussen)	Aantal broedsels in nestkasten en melkbussen	Aantal succesvolle broedsels	Aantal mislukte broedsels	Gemiddeld aantal eieren / legsel	(Gemiddeld) aantal uitgevlogen jongen per succesvol legsel	(Gemiddeld) aantal uitgevlogen jongen per gestart legsel	Geringd
Steenuil	113	26	19	7	3,0	2,9	2,2	56
Kerkuil	82	31	27	4	?	3,3	2,9	83
Bosuil	7	2	1	1	-	2	-	2
Torenavalk	77 (39)	19	17	2	?	4,3	3,8	46

Namens de Werkgroep roofvogels en uilen
Arnold Lassche
arnoldlassche@gmail.com